

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2022. gada 24. februārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Direktīva 92/13/EEK – Līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras, ko piemēro subjektiem, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un telekomunikāciju nozarē – 1. panta 1. un 3. punkts – Pieeja pārskatīšanas procedūrām – 2.c pants – Pārskatīšanas pieprasīšanas termiņi – Aprēķināšana – Pārskatīšanas pieprasīšana lēmumam par pretendenta pieļaušanu

Lietā C-532/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Curtea de Apel București* (Bukarestes apelācijas tiesa, Rumānija) iesniedza ar 2020. gada 12. jūnija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 20. oktobrī, tiesvedībā

Alstom Transport SA

pret

Compania Națională de Căi Ferate CFR SA,

Strabag AG – Sucursala București,

Swietelsky AG Linz – Sucursala București,

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: trešās palātas priekšsēdētāja K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], kas pilda devītās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši S. Rodins [*S. Rodin*] (referents) un N. Pissarra [*N. Piçarra*],

ģenerālvokāts: M. Kampos Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Alstom Transport SA* vārdā – *O. Gavrilă, C. Ciolan un I. Nedelcu, avocați,*
- *Compania Națională de Căi Ferate CFR SA* vārdā – *I. Pinte,*

* Tiesvedības valoda – rumāņu.

- *Strabag AG – Sucursala București* vārdā – *S. Neagu, A. Viespe, Ș. Dinu* un *L. Savin, avocați*,
- Eiropas Komisijas vārdā – *G. Wils* un *P. Ondrušek*, kā arī *L. Nicolae*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Direktīvas 92/13/EEK (1992. gada 25. februāris), ar ko koordinē normatīvos un administratīvos aktus par to, kā piemēro Kopienas noteikumus par līgumu piešķiršanas procedūrām, ko piemēro subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un telekomunikāciju nozarē (OV 1992, L 76, 14. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV 2014, L 94, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva 92/13”), 1. panta 1. un 3. punktu, kā arī 2.c pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *Alstom Transport SA*, no vienas puses, un *Compania Națională de Căi Ferate CFR SA* (turpmāk tekstā – “CFR”), kā arī *Strabag AG – Sucursala București* (turpmāk tekstā – “Strabag”) un *Swietelsky AG Linz – Sucursala București*, no otras puses, par termiņa aprēķināšanu pārskatīšanas pieprasīšanai par lēmumu, kas ir pieņemts līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā saistībā ar publisku būvdarbu līgumu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 92/13 1. panta 1. punkta ceturtajā daļā un 3. punktā ir paredzēts:

“1. [...]”

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz līgumiem, uz ko attiecas [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīva 2014/25/ES [(2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV 2014, L 94, 243. lpp.)] vai Direktīva 2014/23/ES [(2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu], līgumslēdzēju lēmumus var efektīvi un jo īpaši iespējami ātri pārskatīt saskaņā ar šīs direktīvas 2.–2.f pantā izklāstītajiem nosacījumiem, pamatojoties uz to, ka ar šādiem lēmumiem ir pārkāpti Savienības tiesību akti publiskā iepirkuma jomā vai attiecīgās valsts noteikumi, ar kuriem transponē minētos tiesību aktus.

[..]

3. Dalībvalstis nodrošina to, ka saskaņā ar sīki izstrādātiem noteikumiem, ko dalībvalstis var pieņemt, pārskatīšanas procedūras ir pieejamas vismaz ikvienai personai, kura ir vai ir bijusi

ieinteresēta iegūt konkrēta līguma slēgšanas tiesības un kurai ar varbūtējo pārkāpumu ir vai var tikt nodarīts kaitējums.”

- 4 Atbilstoši Direktīvas 92/13 2.a panta 2. punktam:

“[..]

Katram attiecīgajam pretendenta vai attiecīgajam kandidātam paziņojot lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, tam pievieno:

- kopsavilkumu par atbilstīgajiem iemesliem, kā minēts Direktīvas 2014/25/ES 75. panta 2. punktā, ņemot vērā minētās direktīvas 75. panta 3. punktu, vai Direktīvas 2014/23/ES 40. panta 1. punkta otrajā daļā, ņemot vērā minētās direktīvas 40. panta 2. punkta noteikumus,

[..].”

- 5 Direktīvas 92/13 2.c pantā ir noteikts:

“Ja dalībvalsts nosaka, ka jebkāds pieprasījums pārskatīt līgumslēdzēja subjekta lēmumu, kas pieņemts saistībā ar vai attiecībā uz līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, uz kuru attiecas Direktīva 2014/25/ES vai Direktīva 2014/23/ES, ir jāiesniedz pirms noteikta termiņa beigām, tad šis termiņš ir vismaz 10 kalendārās dienas no nākamās dienas pēc dienas, kad pretendenta vai kandidātam ir nosūtīts līgumslēdzēja subjekta lēmums, ja izmanto faksu vai elektroniskos saziņas līdzekļus, vai – ja izmanto citus saziņas līdzekļus – vai nu vismaz 15 kalendārās dienas no nākamās dienas pēc dienas, kad pretendenta vai kandidātam ir nosūtīts līgumslēdzēja subjekta lēmums, vai arī vismaz desmit kalendārās dienas no nākamās dienas pēc dienas, kad saņemts līgumslēdzēja subjekta lēmums. Katram pretendenta vai kandidātam paziņojot līgumslēdzēja subjekta lēmumu, tam pievieno kopsavilkumu par atbilstīgajiem iemesliem. Attiecībā uz pieprasījumiem pārskatīt šīs direktīvas 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētos lēmumus, uz ko neattiecas īpaša paziņošana, termiņš ir vismaz desmit kalendārās dienas no attiecīgā lēmuma publicēšanas dienas.”

Rumānijas tiesības

- 6 *Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor* (Likums Nr. 101/2016 par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un pārsūdzībām publiskā iepirkuma līgumu, nozaru līgumu, kā arī būvdarbu koncesiju un pakalpojumu koncesiju līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas jomā, kā arī par Valsts strīdu izšķiršanas padomes organizāciju un darbību) 2. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Ikviens, kas uzskata, ka ar līgumslēdzējas iestādes aktu vai dēļ tā, ka nav pieņemts lēmums par pieteikumu likumā noteiktajā termiņā, ir nodarīts kaitējums tā tiesībām vai likumīgajām interesēm, var prasīt akta atcelšanu, līgumslēdzējas iestādes pienākumu izdot aktu vai veikt koriģējošus pasākumus, kā arī atzīt apgalvotās tiesības vai likumīgās intereses *Consiliu [Național de Soluționare a Contestațiilor]* (Valsts strīdu izšķiršanas padome)] vai tiesā atbilstoši šī likuma tiesību normām.”

7 Šā likuma 3. pantā ir noteikts:

“1. Šī likuma izpratnē:

[..]

f) ikviens, kas uzskata, ka ir nodarīts kaitējums: ir “jebkurš saimnieciskās darbības subjekts, kas atbilst šādiem kumulatīviem nosacījumiem:

- i) tam ir vai ir bijusi interese saistībā ar līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru; un
- ii) līgumslēdzējas iestādes akta, kas var radīt tiesiskās sekas, rezultātā vai dēļ tā, ka nav saņemta atbilde uz pieteikumu saistībā ar līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru likumā noteiktajā termiņā, tam ir radušies, rodas vai var rasties zaudējumi.

[..]

3. 1. punkta f) apakšpunkta i) ievilkuma izpratnē uzskata, ka personai ir vai ir bijusi interese saistībā ar līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, ja tā vēl nav galīgi tikusi izslēgta no šīs procedūras. Izslēgšana ir galīga, ja tā ir paziņota ieinteresētajam kandidātam/pretdendentam un *Consiliu [Național de Soluționare a Contestațiilor* (Valsts strīdu izšķiršanas padome)] vai tiesa to ir atzinusi par likumīgu, vai arī to vairs nevar pārsūdzēt.”

8 Saskaņā ar minētā likuma 8. pantu:

“1. Persona, kas uzskata, ka līgumslēdzējas iestādes akts nodara tai kaitējumu, var vērsties *Consiliu [Național de Soluționare a Contestațiilor* (Valsts strīdu izšķiršanas padome)], lūdzot atcelt šo aktu un uzlikt līgumslēdzējai iestādei pienākumu pieņemt koriģējošu aktu vai pasākumus, kā arī atzīt apgalvotās tiesības vai likumīgās intereses šādos termiņos:

a) desmit dienu laikā no nākamās dienas pēc dienas, kurā tā uzzināja par līgumslēdzējas iestādes aktu, ko uzskata par pretdtiesisku, ja publiskā/nozares iepirkuma vai koncesijas līguma paredzamā vērtība ir vienāda ar vai lielāka par robežvērtību, kuru pārsniedzot paziņojumu par līgumiem publicēšana *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* atbilstoši tiesību aktiem publisko iepirkumu līgumu jomā, tiesību aktiem nozaru iepirkumu līgumu jomā vai tiesību aktiem būvdarbu un pakalpojumu koncesiju līgumu jomā ir obligāta; [..].”

9 Šī paša likuma 49. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Lai pārsūdzību izšķirtu tiesā, persona, kas sevi uzskata par cietušo, var vērsties kompetentā tiesu iestādē saskaņā ar šī likuma tiesību normām.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 10 *CFR* izsludināja iepirkumu nozares iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā saistībā ar publisko būvdarbu līgumu par dzelzceļa līnijas atjaunošanu.
- 11 2018. gada 13. martā konsorcijs *RailWorks*, kura līderis ir *Alstom Transport*, iesniegtais piedāvājums tika atzīts par pieņemamu, bet 2018. gada 5. jūlijā *CFR* to noraidīja dēļ apsvērumiem, kuri saistīti ar *RailWorks* spēju izpildīt līguma priekšmetu.

- 12 Ar 2018. gada 19. oktobra spriedumu *Tribunalul București* (Bukarestes apgabaltiesa, Rumānija) noraidīja *Alstom Transport* prasību par *CFR* lēmumu, ar kuru *RailWorks* piedāvājums tika izslēgts un kā izraudzītais pretendents tika pasludināts konsorcijs *BraSig*. Ar 2018. gada 20. decembra spriedumu *Curtea de Apel București* (Bukarestes apelācijas tiesa, Rumānija) apmierināja *Alstom Transport* iesniegto apelācijas sūdzību par šo spriedumu un atcēla šo lēmumu. Tā arī konstatēja, ka *RailWorks* piedāvājums bija pieņemams un ka *CFR* bija atkārtoti jāizvērtē *BraSig* piedāvājums, ņemot vērā kritiku, ko pret to izteica *RailWorks*.
- 13 2019. gada 12. februārī pēc *Curtea de Apel București* (Bukarestes apelācijas tiesa) uzdotās pārskatīšanas *RailWorks* piedāvājums tika atzīts par pieņemamu un ar 2019. gada 19. jūnija vēstuli *Alstom Transport* tika pasludināta par attiecīgo izraudzīto pretendentu.
- 14 2019. gada 5. jūlijā *Alstom Transport* cēla jaunu prasību *Tribunalul București* (Bukarestes apgabaltiesa), lūdzot tostarp atcelt *CFR* lēmumu, ar ko *BraSig* piedāvājums tika atzīts par pieņemamu un atbilstošu, kā arī līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras ziņojumu un visus aktus, kas saistīti ar šī piedāvājuma vērtēšanas kārtību. Turklāt *Alstom Transport* lūdza šai tiesai noteikt pienākumu *CFR* izslēgt minēto piedāvājumu, pamatojoties uz to, ka *BraSig* esot mēģinājusi atkārtoti ietekmēt *CFR* vērtēšanas komitejas locekļus, lai *RailWorks* piedāvājumu nostādītu nelabvēlīgākā stāvoklī.
- 15 Ar 2019. gada 8. augusta spriedumu *Tribunalul București* (Bukarestes apgabaltiesa) šo prasības pieteikumu noraidīja kā iesniegtu novēloti. Šajā ziņā šī tiesa uzskatīja, ka Likuma Nr. 101/2016 8. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētais desmit dienu termiņš sākās nevis dienā, kad *Alstom Transport* bija iepazinies ar līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras ziņojumu, bet gan dienā, kad tai tika paziņots šīs procedūras rezultāts.
- 16 *Alstom Transport* par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *Curtea de Apel București* (Bukarestes apelācijas tiesa), kas ir iesniedzējtiesa. Apelācijas sūdzības pamatojumam tā norādīja, ka ar 2019. gada 19. jūnija vēstuli par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras rezultātu, kas minēts šī sprieduma 13. punktā, tā esot tikusi informēta vienīgi par tās pašas piedāvājuma vērtējumu un ka no tās neizriet nekāda informācija par *BraSig* iesniegtā piedāvājuma vērtēšanas kārtību. *Alstom Transport* apgalvoja, ka tikai 2019. gada 25. jūnijā, dienā, kad tā piekļuva iepirkuma procedūras dokumentācijai pēc lūguma iesniegšanas 2019. gada 20. jūnijā, tā iepazinās ar līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas ziņojumu un šo vērtēšanas kārtību. Līdz ar to tā uzskata, ka šī sprieduma iepriekšējā punktā minētais desmit dienu termiņš sākās 2019. gada 25. jūnijā.
- 17 Šādos apstākļos *Curtea de Apel București* (Bukarestes apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīvas [92/13] 1. panta 1. punkta trešā daļa un 3. punkts, ka arī 2.c pants ir jāinterpretē tādējādi, ka termiņš – kurā izraudzītais pretendents līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā var celt prasību par līgumslēdzējas iestādes lēmumu, kurā ir atzīts par pieņemamu piedāvājums, kuru ir iesniedzis pretendents, kas konkursa klasifikācijā ir klasificēts zemākā pozīcijā, – ir jāaprēķina, ņemot vērā kā atskaites punktu dienu, kurā radās izraudzītā pretendenta interese, pēc tam, kad noraidītais pretendents cēla prasību par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras rezultātu?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 18 Vispirms ir jānorāda, ka no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka iesniedzējtiesa jautā Tiesai nevis par Direktīvas 92/13 1. panta 1. punkta trešās daļas interpretāciju, bet par šīs direktīvas 1. panta 1. punkta ceturtais daļas interpretāciju.
- 19 Tādējādi ir jāuzskata, ka ar prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 92/13 1. panta 1. punkta ceturtais daļa un 3. punkts, kā arī 2.c pants ir jāinterpretē tādējādi, ka termiņš, kurā izraudzītais pretendents var pieprasīt pārskatīt līgumslēdzējas iestādes lēmumu, ar kuru par pieņemamu ir atzīts noraidīta pretendenta piedāvājums, var tikt aprēķināts, par atskaites punktu ņemot vērā dienu, kurā šis pretendents saņēma šo lēmumu, pat ja šajā dienā, pirmkārt, šis pretendents nebija vai vēl nebija pieprasījis pārskatīt šīs līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras rezultātu un, otrkārt, izraudzītais pretendents vēl nebija saņēmis pienācīgu informāciju par minētā pretendenta piedāvājuma vērtēšanas kārtību.
- 20 Tā kā Padomes Direktīvas 89/665/EEK (1989. gada 21. decembris) par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām (OV 1989, L 395, 33. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2014/23, 1. panta 1. punkta ceturtais daļa un 3. punkts, kā arī 2.c pants ir analogi attiecīgi Direktīvas 92/13 1. panta 1. punkta ceturtajai daļai un 3. punktam, kā arī 2.c pantam, ar šīm Direktīvas 89/665, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2014/23, tiesību normām saistītā judikatūra ir arī attiecināma uz Direktīvas 92/13 attiecīgo tiesību normu interpretāciju.
- 21 Direktīvas 92/13 1. panta 1. punkta ceturtajā daļā attiecībā uz līgumiem, uz kuriem attiecas Direktīvas 2014/25 vai Direktīvas 2014/23 piemērošanas joma, dalībvalstīm ir pienākums nodrošināt, lai līgumslēdzēju iestāžu lēmumi varētu tikt pārsūdzēti efektīvi un pēc iespējas ātri. Taču pārsūdzēšanas termiņa noteikšana pirms noilguma iestāšanās ļauj īstenot šajā direktīvā noteikto steidzamības mērķi, uzliekot pienākumu tirgus dalībniekiem līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā pieņemtos sagatavojamos vai pagaidu lēmumus pārsūdzēt īsos termiņos (pēc analogijas skat. rīkojumu, 2019. gada 14. februāris, *Cooperativa Animazione Valdocco*, C-54/18, EU:C:2019:118, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 22 Saprātīga termiņa noteikšana prasības celšanai principā atbilst efektivitātes prasībai, kas izriet no Direktīvas 92/13, ciktāl ar to tiek īstenots tiesiskās drošības pamatprincips un ja tā ir saderīga ar pamattiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā (pēc analogijas skat. rīkojumu, 2019. gada 14. februāris, *Cooperativa Animazione Valdocco*, C-54/18, EU:C:2019:118, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 23 Līdz ar to atbilstoši Direktīvas 92/13 2.c pantam, ja dalībvalsts paredz termiņus prasības celšanai par līgumslēdzēja subjekta lēmumu, kas pieņemts saistībā ar tādu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, uz kuru attiecas Direktīvas 2014/25 vai Direktīvas 2014/23 piemērošanas joma, vai saistībā ar šādu procedūru, termiņi prasības celšanai par minēto lēmumu tiek noteikti saskaņā ar kārtību, kādā līgumslēdzēja iestāde paziņo lēmumu pretendentiem.
- 24 Tādējādi termiņam ir jābūt vismaz desmit kalendārajām dienām, sākot no nākamās dienas pēc dienas, kurā šis lēmums tiek nosūtīts pretendenta vai kandidātam, ja tiek izmantots fakss vai elektroniskais līdzeklis. Ja tiek izmantoti citi sakaru līdzekļi, šis termiņš ir vai nu piecpadsmit kalendārās dienas vismaz no nākamās dienas pēc dienas, kad minētais lēmums ir nosūtīts pretendenta vai kandidātam, vai vismaz desmit kalendārās dienas no nākamās dienas pēc tā

paša lēmuma saņemšanas dienas. Attiecībā uz pārskatīšanas pieprasīšanu par šīs Direktīvas 92/13 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem lēmumiem, uz kuriem neattiecas īpaša paziņošana, termiņš ir vismaz desmit kalendārās dienas no attiecīgā lēmuma publicēšanas dienas.

- 25 Šajā gadījumā Rumānijas tiesībās ir paredzēts, ka visiem pretendentiem, tostarp izraudzītajam pretendētā, desmit dienu termiņu sāk skaitīt no nākamās dienas pēc tam, kad ir kļuvis zināms līgumslēdzējas iestādes akts. Tādējādi izraudzītajam pretendētā, kuram ir nodoms apstrīdēt lēmumu, ar kuru par pieņemamu ir atzīts noraidīta pretendenta piedāvājums, ir jāpieprasa pārskatīšana šajā termiņā neatkarīgi, pirmkārt, no tā, vai un, attiecīgā gadījumā, kad šis pretendents ir cēlis prasību par šo lēmumu, un, otrkārt, no tā, vai šim izraudzītajam pretendētā nebija nekādas informācijas par minētā pretendenta piedāvājuma vērtēšanas kārtību.
- 26 Lai arī gan iesniedzējtiesa lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, gan pamatlietas dalībnieki un Eiropas Komisija attiecīgajos rakstveida apsvērumos min nosacījumu par interesi celt prasību, ir jākonstatē, ka šī tiesa ir izvēlējusies jautājumu attiecināt tikai uz problēmu saistībā ar prasības celšanas termiņa sākuma noteikšanu.
- 27 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Direktīvas 92/13 1. panta 3. punktā ir noteikts, ka dalībvalstis nodrošina to, ka saskaņā ar sīki izstrādātiem noteikumiem, ko dalībvalstis var pieņemt, pārskatīšanas procedūras ir pieejamas vismaz ikvienai personai, kura ir vai ir bijusi ieinteresēta iegūt konkrēta līguma slēgšanas tiesības un kurai ar varbūtējo pārkāpumu ir vai var tikt nodarīts kaitējums.
- 28 Šī tiesību norma it īpaši ir piemērojama ikviena tāda pretendenta situācijai, kurš lēmumu par konkurenta pielaišanu dalībai publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā uzskata par pretrunisku un tādu, kura var radīt tam kaitējumu, un tas var būt pietiekams pamats interesei nekavējoties celt prasību par minēto lēmumu, abstrahējoties no kaitējuma, kas turklāt var izrietēt no līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas citam kandidātam (pēc analogijas skat. rīkojumu, 2019. gada 14. februāris, *Cooperativa Animazione Valdocco*, C-54/18, EU:C:2019:118, 36. punkts).
- 29 Tādējādi Direktīva 92/13 principā neliedz pieņemt tādu valsts tiesisko regulējumu, kurā paredzēts, ka visām sūdzībām par līgumslēdzējas iestādes lēmumu ir jābūt iesniegtām noteiktā šim nolūkam paredzētā termiņā un ka visi konkursa procedūras pārkāpumi, ar kuriem pamatota prasība, ir jāizvirza šajā pašā termiņā, kuram izbeidzoties, šādas tiesības tiek zaudētas tā, ka pēc šī termiņa beigām vairs nav iespējams pārsūdzēt šādu lēmumu vai pamatoties uz šādu pārkāpumu, ja konkrētais termiņš ir saprātīgs (pēc analogijas skat. rīkojumu, 2019. gada 14. februāris, *Cooperativa Animazione Valdocco*, C-54/18, EU:C:2019:118, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 30 No tā izriet, ka izraudzītajam pretendētā var prasīt ievērot termiņu līgumslēdzējas iestādes lēmuma par noraidīta pretendenta pielaišanu dalībai publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā pārskatīšanas pieprasīšanai, pat ja šis lēmums ir daļa no lēmuma, ar kuru izraudzītais pretendents ir atzīts par tādu, un pat ja šajā datumā šis pretendents nav vai vēl nav cēlis prasību par šo pēdējo minēto lēmumu.
- 31 Tomēr nevar izslēgt, ka īpašos apstākļos vai, ņemot vērā atsevišķus tajās paredzētos noteikumus, ar valsts tiesību normu par noilguma termiņu piemērošanu var tikt aizskartas tiesības, kas privātpersonām piešķirtas Savienības tiesībās, it īpaši Eiropas Savienības pamattiesību hartas

47. pantā nostiprinātās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu (pēc analogijas skat. rīkojumu, 2019. gada 14. februāris, *Cooperativa Animazione Valdocco*, C-54/18, EU:C:2019:118, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 32 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka efektīvas pārsūdzības iespējas attiecībā uz tādu noteikumu pārkāpumiem, kas piemērojami publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas jomā, var tikt nodrošinātas tikai tad, ja šo prasību celšanai noteiktie termiņi sākas tikai datumā, kad prasītājs ir uzzinājis vai tam bija jāuzzina par iespējamo minēto noteikumu pārkāpumu (pēc analogijas skat. rīkojumu, 2019. gada 14. februāris, *Cooperativa Animazione Valdocco*, C-54/18, EU:C:2019:118, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 33 Šajā nolūkā līgumslēdzējas iestādes lēmumam, kas ir paziņots pretendentiem, atbilstoši Direktīvas 92/13 2.c pantam, ir jāpievieno kopsavilkums par atbilstīgajiem iemesliem.
- 34 Šis kopsavilkums par atbilstīgajiem iemesliem, kas jāpievieno gan konkrēti pretendentiem paziņotajiem līgumslēdzēju iestāžu lēmumiem, gan publicētajiem lēmumiem, par kuriem nav sniegts īpašs paziņojums, ir vērsti uz to, lai nodrošinātu, ka attiecīgajiem pretendentiem ir vai var būt zināms par iespējamu iepirkuma procedūrām piemērojamo noteikumu pārkāpumu.
- 35 Šajā gadījumā un neskarot pārbaudi, kas ir jāveic iesniedzējtiesai, attiecīgie iemesli, kas ir pamatā līgumslēdzējas iestādes lēmumam atļaut *BraSig* piedalīties pamatlietā aplūkotajā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, var tikt secināti no šā sprieduma 14.–16. punktā minētā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras ziņojuma, kas saskaņā ar Rumānijas tiesībām ir jādara pieejams attiecīgajiem pretendentiem klātienē konsultācijā.
- 36 Tomēr šāda juridiskā garantija piekļuvei līgumslēdzējas iestādes lēmumu iemesliem nav pielīdzināma to atbilstīgo iemeslu izklāstam pretendentiem, šos lēmumus publicējot vai paziņojot.
- 37 Tādējādi šādos apstākļos, kad līgumslēdzējas iestādes lēmuma atbilstīgie iemesli pretendentiem netika darīti zināmi ne publicējot, ne paziņojot šo lēmumu, termiņu, kurā izraudzītais pretendents var pieprasīt pārskatīt līgumslēdzējas iestādes lēmumu, ar kuru par pieņemamu ir atzīts noraidīta pretendenta piedāvājums, sāk skaitīt nevis no šī lēmuma saņemšanas dienas, bet gan no brīža, kad šim izraudzītajam pretendentam tika paziņoti minētā lēmuma atbilstīgie iemesli, nodrošinot, ka minētajam izraudzītajam pretendentam bija vai varēja būt zināms par iespējamiem Savienības tiesību aktu pārkāpumiem, pieņemot šādu lēmumu.
- 38 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 92/13 1. panta 1. punkta ceturrtā daļa un 3. punkts, kā arī 2.c pants ir jāinterpretē tādējādi, ka termiņš, kurā izraudzītais pretendents var pieprasīt pārskatīt līgumslēdzējas iestādes lēmumu, ar kuru par pieņemamu ir atzīts noraidīta pretendenta piedāvājums, pieņemot lēmumu par šo līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, var tikt aprēķināts, par atskaites punktu ņemot vērā dienu, kurā šis izraudzītais pretendents saņēma šo lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, pat ja šajā dienā šis pretendents nebija vai vēl nebija pieprasījis tā pārskatīšanu. Savukārt, ja, paziņojot vai publicējot minēto lēmumu, izraudzītajam pretendentam netika nosūtīts tā kopsavilkums par atbilstīgajiem iemesliem atbilstoši 2.c pantam, piemēram, informācija par minētā piedāvājuma vērtēšanas kārtību, šo termiņu aprēķina, par atskaites punktu ņemot vērā dienu, kurā šāds kopsavilkums tika paziņots tam pašam izraudzītajam pretendentam.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 39 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

Padomes Direktīvas 92/13/EEK (1992. gada 25. februāris), ar ko koordinē normatīvos un administratīvos aktus par to, kā piemēro Kopienas noteikumus par līgumu piešķiršanas procedūrām, ko piemēro subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un telekomunikāciju nozarē, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris), 1. panta 1. punkta ceturtdaļa un 3. punkts, kā arī 2.c pants ir jāinterpretē tādējādi, ka termiņš, kurā izraudzītais pretendents var pieprasīt pārskatīt līgumslēdzējas iestādes lēmumu, ar kuru par pieņemamu ir atzīts noraidīta pretendenta piedāvājums, pieņemot lēmumu par šo līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, var tikt aprēķināts, par atskaites punktu ņemot vērā dienu, kurā šis izraudzītais pretendents saņēma šo lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, pat ja šajā dienā šis pretendents nebija vai vēl nebija pieprasījis to pārskatīt. Savukārt, ja, paziņojot vai publicējot minēto lēmumu, minētajam izraudzītajam pretendentam netika nosūtīts tā kopsavilkums par atbilstīgajiem iemesliem atbilstoši šim 2.c pantam, piemēram, informācija par minētā piedāvājuma vērtēšanas kārtību, šo termiņu aprēķina, par atskaites punktu ņemot vērā dienu, kurā šāds kopsavilkums tika paziņots šim pašam izraudzītajam pretendentam.

[Paraksti]